

ІРИНА ВЛАСЮК

Тернопільський НВК «Школа-колегіум патріарха Йосифа Сліпого»; Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ НАВИЧОК ЧИТАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДИКИ «КОЛЬОРОВОГО ЧИТАННЯ»

Розглянуто основні методи навчання читання іноземною мовою учнів початкової школи у вітчизняній і зарубіжній теорії та практиці. Визначено роль початкового шкільного іншомовного читання як виду мовленнєвої діяльності, спрямованого на сприйняття та розуміння письмового тексту. Проаналізовано методику «кольорового читання» для навчання учнів початкової школи техніки читання англійською мовою, розглянуто труднощі, що виникають під час навчання техніки читання.

Ключові слова: читання, методика «кольорового читання», труднощі навчання, техніка читання, мовленнєва діяльність.

«Навчіть усіх дітей читати так, щоб вони вміли читаючи думати й думаючи читати»

(В.О. Сухомлинський)

Постановка проблеми. Навчити читати іноземною мовою – одне з практичних завдань учителя в загальноосвітньому навчальному закладі. Відповідно до стандарту учні повинні навчитися самостійно читати нескладні автентичні тексти різного характеру і типу.

В умінні читати виділяють два основних аспекти: технічний та змістовий / симболовий.

Під технікою навчання розуміють навичку швидко сприймати графічні образи слів і точно співвідносити їх з відповідними звуковими образами, а також зі значеннями слів. Невід'ємним компонентом техніки читання є швидкість виконання операцій зорового сприйняття та ідентифікації графічних образів.

Процес оволодіння технікою читання у початковій ланці включає розв'язання таких завдань:

Засвоєння літер іноземного алфавіту: зорове сприйняття, розпізнання та ідентифікація літер, з одного боку, і написання її варіантів – великої та малої, друкованої і рукописної.

Оволодіння звуко-буквенними і буквено-звуковими зв'язками (а не назвою букви, яка не допомагає, а лише створює певні труднощі при читанні).

Поступове засвоєння основних правил читання голосних та приголосних літер, їх комбінацій.

Основне призначення навчання іноземної мови у початковій школі є формування іншомовної комунікативної компетенції. Вона розкривається в основних видах мовленнєвої діяльності: аудіованні, говорінні, читанні та письмі. У навчанні англійської мови велика увага приділяється читанню, тому що воно є важливим джерелом отримання іншомовної інформації і ефективним засобом навчання. Мистецтво читання складає основу для формування інформаційних вмінь та оволодіння комунікативною компетенцією. Саме ці вміння дозволяють дитині ефективно орієнтуватися в зростаючих інформаційних потоках, створити надійну основу для розвитку та вдосконалення вмінь говоріння, а також письма та аудіовання.

Читання – це один із видів мовленнєвої діяльності, що має велике пізнавальне значення і фактично реалізує всі три основні цілі навчання – виховну, практичну і загальноосвітню. Раннє навчання іншомовного читання позитивно впливає на оволодіння першою іноземною мовою, створює базу для продовження її вивчення в основній школі, а також відкриває можливості для навчання інших іноземних мов, необхідність володіння якими стає все очевиднішою. Незаперечно є й інформативна цінність навчання читання іноземною мовою в початковій школі, що проявляється в більш ранньому входженню дитини в загальнолюдську культуру через спілкування новою для неї мовою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про те, що проблема навчання техніки читання протягом тривалого часу є предметом досліджень багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Дослідниками запропоновано навчання техніки читання англійською мовою за методом «ключового слова» (А. П. Старков); визначено психологічні особливості навчання читання іноземною мовою і доведено ефективний вплив міцного зв'язку «літера-звук» на формування навичок техніки читання (З. І. Кличнікова); розроблено дидактичну модель навчання техніки читання і письма (Р. Ю. Мартинова); обґрунтовано доцільність використання «кольорового» читання англійською мовою в початкових класах (М. В. Денисенко); розглянуто нетрадиційну методику навчання читання англійською мовою (Г. Є. Мальковський); досліджено ефективність ігрового компонента в навчанні техніки читання англійською мовою (К. І. Онищенко).

Отже, у вітчизняній методіці навчання техніки читання англійською мовою створено значну науково-методичну базу. Однак, одностайністі серед науковців щодо визначення більш раціонального й ефективного методу навчання техніки читання англійською мовою, послідовності формування відповідних навичок ще немає.

Мета цієї статті – охарактеризувати сучасну методику навчання читання іноземною мовою учнів

загальноосвітньої початкової школи та підтвердити її ефективність для оволодіння школярами навичками техніки читання, визначеними програмою.

Виклад основного матеріалу дослідження. На початку навчання дітей умінь читати, у них формується технічна сторона навички, яка без розуміння змісту прочитаного, а також належного розвитку зв'язного мовлення дитини, не має самостійної цінності. За висновком Л. С. Виготського, «чисто механічна здатність читати, швидше затримує, ніж рухає вперед культурний розвиток дитини» .

Оволодіння технікою читання на початковому ступені навчання та вдосконалення її в наступних класах є обов'язковим складником навчання читання англійською мовою, оскільки смисловий вік читання повністю залежить від техніки читання та удосконалюється разом з нею від ступеня до ступеня.

Іншомовне читання є видом мовленнєвої діяльності , який дає змогу не імітувати, а відтворювати одну з форм реального спілкування іноземною мовою. Процес навчання читання необхідно вибудовувати так, щоб школярі сприймали його як діяльність, що має практичне значення. На жаль, у школах простежується недостатнє володіння технікою читання і розуміння прочитаного. Однак без володіння цієї техніки в початковій школі подальше вивчення іноземної мови в основній і старшій школі є досить обмеженим і проблематичним.

Учені-методисти розглядають читання як рецептивний вид мовленнєвої діяльності, спрямований на сприйняття та розуміння писемного тексту. Читання є складником комунікативної діяльності людини, оскільки забезпечує писемну форму спілкування (Ніколаєва, 2013, с. 370).

Проміжними завданнями у процесі навчання читання англійською мовою, від успішного вирішення яких залежить реалізація кінцевої мети, є: оволодіння графікою англійської мови, засвоєння буквено-звукових і звуко-буквених відповідностей, правильне і швидке читання вголос ізольованих слів, засвоєння правил читання, правильне членування речень на синтагми, а неважких читальних текстів – на смислові відрізки при читання вголос. Поступовий перехід до читання мовчки з безпосереднім розумінням, досягнення певної швидкості читання.

За допомогою іншомовного читання молодші школярі знайомляться зі світом зарубіжних однолітків, із пісенним, віршовим і казковим фольклором та доступними зразками дитячої художньої літератури країни, мова якої вивчається. Процес навчання читання іноземною мовою дає змогу формувати деякі універсальні лінгвістичні поняття, які функціонують в рідній та іноземній мовах, розвиваючи цим інтелектуальні, мовленнєві та пізнавальні здібності учнів. Читання також розвиває певні риси характеру в молодших школярів, зокрема уважність, працелюбність, допитливість, цілеспрямованість, наполегливість, самостійність, посидючість тощо.

Для визначення раціональної послідовності навчання техніки читання англійською мовою необхідно враховувати труднощі, які виникають під час читання. Їх можна поділити на три групи. До першої відносяться труднощі, пов'язані з розбіжностями між звуковою і графемною системами англійської мови (внутрішньомовна інтерференція). Ці труднощі виникають під час відновлення графічних знаків та їхнього озвучування (артикуляції). До другої групи відносять труднощі, пов'язані з наголосом у різних типах слів під час читання вголос. До третьої - труднощі, що виникають під час іntonування, членування на синтагми та логічного наголосу читання речень. Причина цих труднощів полягає в невідповідності правил словесного наголосу і порядку слів у реченні між рідною та іноземною мовами (міжмовна інтерференція). Визначення трьох груп труднощів допомагає побудувати навчальний процес з формування в учнів навичок техніки читання у відповідній логічній послідовності. Основним принципом організації такого навчання є поступове ускладнення матеріалу (від звука/літери – до слова, від нього – до речення).

Також, у процесі становлення і розвитку навички читання на початкових етапах, труднощі у певної категорії дітей можуть виникати через недостатність сформованості різних властивостей уваги, пам'яті, мислення, дисбаланс у розвитку окремих інтелектуальних функцій, а також через порушення механізмів зорового сприймання або особливості розвитку зорових і просторових здібностей. Як показує аналіз вітчизняної психолого-педагогічної літератури та шкільної практики, питання врахування під час навчання читання рівнів розвитку базових пізнавальних функцій у дітей не знаходять достатнього відображення.

Сьогодні як ніколи раніше, постає питання про актуальній і своєчасний вибір методики навчання техніки читання. Це має бути методика. Яка буде доступною, цікавою та корисною для школярів початкової школи.

Цікавим автор методики «кольоворого» навчання читання М. В. Денисенко наполягає на тому, що учні початкових класів мають читати лише ті слова, які їм вже відомі з усного мовлення. Вивчення транскрипції, на думку дослідниці, необхідне для самостійної роботи учня із словником. Учена схиляється до аналітико-імітативного буквено-звукового методу навчання техніки читання, яке передбачає швидке сприймання графічних образів, закодованих системою кольорів. М. В. Денисенко саме кольори вважає дієвими зоровими подразниками у встановленні буквено-звукових відповідностей. Сутність цього методу полягає в закріпленні за буквами відповідних кольорів. В одній із систем їх налічується 47. На мою думку, учням початкових класів по-перше, важко запам'ятати таку кількість кольорів, по-друге, не всі діти взагалі спроможні їх розрізнати (Васильєва, с. 36-37). Інші прихильники «кольоворого» читання пропонують використовувати лише п'ять кольорів (коричневий, синій, червоний, оранжевий, зелений). Запропоновані дітям тести довели, що слова, надруковані коричневим, синім, оранжевим кольорами, викликали в учнів бажання читати, тоді як надруковані зеленим і червоним були не зручно читабельними, тому що нечіткими. Проте, повністю відмовлятися від цієї методики не варто. Можна використовувати кольори для виділення складних для читання орфограм (буквосолучення, які вимовляються іншими звуками: sh, ch, th, ph, та ін.; дифтонги/трифтонги: ea, ee, oo, ow, ou; букви, які не читаються: wh, kn, ck, lf, gh та ін.). В такий спосіб можна сконцентрувати увагу учнів на труднощах для того, щоб уникнути помилок під час читання. Після активної тренувальної роботи з читання окремих слів учням слід запропонувати виконання вправ з голосного читання речень. Починати треба з простих речень. Від простих речень необхідно переходити до поширеніших. Під час їх читання учнів потрібно навчати членувати речення на синтагми, правильно озвучувати та осмислювати їх як цілісні інтонаційні блоки. Оволодіння навичками озвучування речень передбачає засвоєння таких

операцій, як-от: читання синтагм без пауз, як суцільних комплексів; виокремлення в реченні наголошених і ненаголошених слів, вимови ненаголошених слів редуковано і злито з наголошеними; інтонаційно правильна вимова кінцевих і некінцевих синтагм у реченні (Інструктивнометодичні рекомендації щодо..., с. 182). Проте, всі ці операції усвідомлено можуть виконувати лише дорослі учні, керуючись певними правилами. Маленькі учні набувають навичок розподілу поширені речень на синтагми під час читання імітуючи вчителя. Не доречним є пояснення в цьому від будь-яких складаних правил.

Отже, для маленьких учнів учитель є взірцем як і що вимовляти, де в реченні має бути наголос і яким чином читати поширене чи складне речення. З метою досягнення успішних результатів, учителю необхідно організувати багаторазове читання (хорове й індивідуальне).

Перший клас вітчизняної школи розглядається як основний у постановці іноземної вимови, формуванні ритміко-інтонаційних навичок і звуко-буквених співвідношень. Для засвоєння фонологічного аспекту мови (усний вівідний 168 курс) програмою відведено 16 годин (перше півріччя), а для засвоєння звуко-буквених співвідношень – 19 годин (друге півріччя). З метою полегшення оволодіння процесами читання і письма рекомендовано використовувати стандарт напівдрукованого шрифту. В обох випадках оволодіння звуковою та буквеною системами іноземної мови відбувається на основі виділених авторами підручників комунікативних одиниць, які повністю відповідають тематиці ситуативного спілкування та реалізують мовленнєві функції, запропоновані програмою з іноземної мови для 1-го класу. Знайомство учнів зі звуковою системою іноземної мови повинно відбуватися на основі імітативно-ігрових технологій в умовах комунікативних ситуацій. Вивчення фонетики, тобто звукового ладу мови (звуків, звукосполучень, наголосу, ритму, мелодики, інтонації, пауз), як самостійного аспекту не передбачається. Діти опановують вимовні навички в ході навчання усного мовлення і читання (Редько, 2005, с. 20-21). У навчальній програмі з іноземних мов для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів (нововведений у 2016 р.) визначено вимоги до рівня сформованості вмінь та навичок читання в учнів початкової школи після кожного етапу. На кінець 1-го класу учні повинні вміти розпізнавати літери алфавіту та графічний образ найчастіше вживаних і вивчених слів, слово-сполучень і коротких фраз. На кінець 2-го класу учні повинні читати мовчки та вголос і розуміти слова, слово-сполучення, речення, короткі тексти, що містять мовний матеріал, засвоєний в усному мовленні. Обсяг – 100–150 друкованих знаків. На кінець 3-го класу учні повинні читати вголос і мовчки з повним розумінням короткі, прості тексти, що містять мовний матеріал, засвоєний в усному мовленні; читати і розуміти нескладні короткі тексти, де значення незнайомих слів розкривається з опорою на ілюстративний матеріал. Обсяг – 150–200 друкованих знаків. На кінець 4-го класу учні мають читати вголос і мовчки з повним розумінням короткі тексти, що містять мовний матеріал, засвоєний в усному мовленні; розуміти основний зміст різнопланових текстів, пов’язаних із повсякденним життям; читати і розуміти нескладні короткі тексти, де значення незнайомих слів розкривається на основі згадки. Обсяг – 200–250 друкованих знаків (Редько, 2005, с. 71, 81, 91, 101).

Висновок. Отже, з огляду на вищевикладене можна зазначити, що суть навчання читання учнів початкової школи полягає в тому, щоб сформувати в них не лише іншомовну комунікативну навичку, але й оволодіти технікою читання. Це в майбутньому допоможе сформувати іншомовні компетенції, а саме полікультурну, країнознавчу, соціокультурну, забезпечити активність та зацікавленість на уроках. Оволодіння технікою читання передбачає автоматизацію таких дій учнів: упізнавати, розрізняти й озвучувати букви, а також їх сполучення у словах з урахуванням правил читання, прогнозувати мовний матеріал, членувати речення на синтагми і правильно інтонувати як окремі речення, так і невеликі тексти у процесі читання вголос і мовчки. Показником сформованості навичок техніки читання є швидкість виконання операцій зорового сприймання та ідентифікації графічних образів слів зі звуковими образами, що зберігаються у довготривалій пам’яті читача.

Слід також зазначити, що показником сформованості навичок техніки читання є швидкість виконання операцій зорового сприймання та ідентифікації графічних образів слів зі звуковими образами, що зберігаються у довготривалій пам’яті читача.

Також, на етапі розвитку навичок техніки читання, враховуючи вікові особливості учнів, значну роль необхідно відводити наочним посібникам (фонограми, картки митечного пред'явлення, картки розрізного алфавіту, транскрипційні знаки, різноманітні картки зі словами різних типів складів, картки-блоки для складання речень тощо). Вони інтенсифікують навчальний процес, створюють ефективні опори для вдосконалення організації навчання, сприяють кращому запам'ятовуванню навчального матеріалу. Утім, який би метод не використовувався, слід пам’ятати, він має забезпечити рівень умінь та навичок в іншомовному читанні молодших школярів, визначених чинною навчальною програмою.

Час не стоїть на місці і, відповідно до змін у суспільстві, змінюються пріоритети навчання, форми подачі матеріалу, методи і прийоми навчання. Отже, досконалім буде лише той метод, який відповідає вимогам часу, поєднавши в собі всі найбільш ефективні (з існуючих на цей час) методи навчання, спрямовані на подолання труднощів у формуванні в учнів навичок техніки читання англійською мовою.

Список використаних джерел

Васильєва, Т. Г. *Типологизация методов обучения технике чтения.* Взято с

https://lib.herzen.spb.ru/text/vasiljyeva_35_76_2_47_54.pdf

Вашуленко, М. С. (2010). Календарне планування. Читання, письмо, розвиток мовлення (1 клас). *Початкова школа*, 1, 23-28.

Денисенко, М. В. (2004). *Навчання учнів початкової школи техніки читання англійською мовою.* (Дис. канд. пед. наук).

Київ.

Інструктивно-методичні рекомендації щодо вивчення базових дисциплін у 2010/2011 навчальному році. Взято з http://www.mon.gov.ua/main.php?query=education/average/metod_rek

Климентенко, А. Д. (1978). *Проблемы обучения иностранныму (английскому) языку детей с 1 класса*. Москва.

Ленская, Е. А. (1978). *Проблемы обучения чтению на английском языке детей младшего школьного возраста*. (Автореф. дис. канд. пед. наук). Москва.

Львов, М. Р. (2000). *Методика преподавания русского языка в начальных классах*: [учеб. пособ. для студ. высш. пед. учеб. заведений]. Москва: Академия.

Матюхина, М. В. *Мотивація досягнення і настойчивість младших школярів*. Взято з <http://psychology.net.ru/articles/content/10894.html>.

Ніколаєва, С. Ю. (Ред.). (2013). *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика*: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. Київ: Ленвіт.

Редько, В. Г. (Уклад.). (2005). *Іноземні мови. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов*. Київ: Перун.

References

- Denysenko, M. V. (2004). *Navchannia uchnih pochatkovoi shkoly tekhniki chytannia anqliiskoiu movoju* [Teaching elementary school students reading techniques in English]. (PhD diss.). Kyiv [in Ukrainian].
- Instruktyvnometodychni rekomendatsii shchodo vyvchennia bazovykh dyscypilin u 2010/2011 navchalnomu rotsi* [Instructional and methodical recommendations for the study of basic disciplines in the 2010/2011 academic year]. Retrieved from http://www.mon.gov.ua/main.php?query=education/average/metod_rek [in Ukrainian].
- Klimentenko, A. D. (1978). *Problemy obucheniiia inostrannomu (angliiskomu) iazyku detei s 1 klassa* [Problems of teaching a foreign (English) language to children from grade 1]. Moskva [in Russian].
- Lenskaia, E. A. (1978). *Problemy obucheniiia chteniiu na angliiskom iazyke detei mladshego shkolnogo vozrasta* [Problems of teaching to read in English for primary school children]. (Extended abstract of PhD diss.). Moskva [in Russian].
- Lvov, M. R. (2000). *Metodika prepodavaniia russkogo iazyka v nachalnykh klassakh* [Methods of teaching Russian in primary school]: [ucheb. posob. dlja stud. vyssh. ped. ucheb. zavedenii]. Moskva: Akademija [in Russian].
- Matiukhina, M. V. *Motivaciia dostizheniia i nastoichivost mladshikh shkolnikov* [Motivation for achievement and persistence of younger students]. Retrieved from <http://psychology.net.ru/articles/content/10894.html> [in Russian].
- Nikolaieva, S. Yu. (Ed.). (2013). *Metodyka navchannia inozemnykh mov i kultur: teoriia i praktyka* [Methods of teaching foreign languages and cultures: theory and practice]: pidruchnyk dlja studentiv klasychnykh, pedahohichnykh i linhvistichnykh universitetiv. Kyiv: Lenvit [in Ukrainian].
- Redko, V. G. (Comp.). (2005). *Inozemni moyv. Prohramy dlja zahalnoosvitnih navchalnykh zakladiv ta spetsializovanykh shkil z pohlyblenyim vyvchenniam inozemnykh mov* [Foreign languages. Programs for secondary schools and specialized schools with in-depth study of foreign languages]. Kyiv: Perun [in Ukrainian].
- Vasileva, T. G. *Tipologizaciia metodov obucheniiia tekhnike chteniia* [Typology of teaching methods for reading techniques]. Retrieved from https://lib.herzen.spb.ru/text/vasiljeva_35_76_2_47_54.pdf [in Russian].
- Vashulenko, M. C. (2010). Kalendarne planuvannia. Chytannia, pysmo, rozvytok movlennia (1 klas) [Calendar planning. Reading, writing, speech development (1st grade)]. *Pochatkova shkola* [Elementary School], 1, 23-28 [in Ukrainian].

VLASIUK I.

TNVK "School-collegium by Patriarch Josyf Slipyi", TNPU V. Hnatuk, Ukraine

FEATURES OF DEVELOPMENT OF READING SKILLS IN JUNIOR SCHOOLCHILDREN USING THE METHOD OF "COLOR READING"

The article deals with the basic methods of teaching reading in a foreign language to elementary schoolchildren in domestic and foreign theory and practice. The role of early school foreign language reading as a kind of speech activity aimed at the perception and understanding of written text is defined. Reading technique is interpreted as forming automatic skills of quick perception and processing linguistic information (letters, letter combinations, words, punctuation, grammar structures of sentences), followed by correlation with semantic information. The article analyses the new and unique method of teaching students reading technique – the “colour reading”.

To determine the rational order of teaching English reading techniques it is necessary to consider difficulties that arise while reading. There are three groups of them. The first group includes difficulties associated with differences between sound and spelling systems of the English language (intralingua interference). The second group includes problems related to stress in different types of words while reading. The third group includes difficulties that are based on differences between the rules of stress and word order in the sentence between native and foreign languages (interlingua interference). But all of the methods have its advantages and disadvantages, that's why it's really necessary to find and choose the best one for schoolchildren.

Keywords: reading, teaching methods, difficulties of teaching, method of “colour reading”, speaking skills.

Стаття надійшла до редакції 21.07.2020 р.

УДК 378.011.3-051:373.2

DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2020.25.223192>

ОЛЕНА ГНІЗДЛЛОВА

ORCID 0000-0001-7706-2427

СВІТЛАНА БУРСОВА

ORCID 0000-0002-0063-3567

ЮЛІЯ ЛУКАШОВА

ORCID 0000-0001-8540-9531

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ І МЕТОДІВ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА»

У статті висвітлено можливості використання інтерактивних форм і методів у процесі фахової підготовки бакалаврів спеціальності «Дошкільна освіта» під час вивчення навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка». Підкреслюється, що фахові (спеціальні) компетентності, набуття яких передбачено освітньою програмою підготовки бакалаврів спеціальності 012 Дошкільна освіта, мають забезпечуватися не тільки через зміст фундаментальної навчальної дисципліни «Дошкільна педагогіка», але й через форми, методи навчання студентської молоді. У статті проаналізовано методику викладання дисципліни «Дошкільна педагогіка» для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта, висвітлено традиційний та інноваційний підходи до організації освітньої діяльності майбутніх вихователів у ЗВО. Презентовано досвід викладання студентам дошкільного профілю професійно-орієнтованої дисципліни «Дошкільна педагогіка». Розглянуто деякі теми курсу та специфіку застосування інтерактивних форм і методів навчання; розкрито особливості організації творчої діяльності та професійно-творчого самовираження майбутнього фахівця системи дошкільної освіти у ході практичних занять з «Дошкільної педагогіки». Наголошується, що впровадження інтерактивних форм і методів у освітній процес ЗДО відбувається за постійної активної та позитивної взаємодії всіх студентів, колективного, групового та індивідуального навчання у співпраці, коли педагог і студенти – рівноправні суб'екти навчання.

Ключові слова: дошкільна педагогіка, професійна підготовка, майбутній вихователь, інтерактивні методи навчання, форми організації освітнього процесу, лекція-візуалізація, лекція з мультимедійним супроводом.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Пріоритетне завдання вищої педагогічної освіти – підготовка нової генерації педагогічних кадрів, перехід від масово-репродуктивного до індивідуально-творчого підходу викладання і навчання, зміна статусу студента, який перетворюється в суб'єкт пізнавальної діяльності за умови створення стимулюючого середовища для розвитку його здібностей, інтересів, нахилів, потреб. Оптимізація освітнього процесу в ЗВО, в першу чергу, залежить від викладача вищої школи, його педагогічної майстерності, уміння застосовувати новітні освітні та інформаційні технології, активні й інтерактивні методи навчання та формувати суб'єктну позицію особистості у студентської молоді.

Важливість розв'язання окреслених проблем, а також реформування дошкільної освіти, зростання конкуренції на ринку освітніх послуг зумовлюють необхідність змін і в системі підготовки фахівців дошкільного профілю. Необхідність і важливість виховання дітей дошкільного віку кваліфікованими вихователями безсумнівна. Сформувати такого педагога може збалансована система підготовки кадрів. У цих умовах особливої актуальності набувають проблеми підвищення якості професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти,